

OPPPI

sopimus

VARSINAIS-SUOMEN OPPISOPIMUSTOIMISTOT

2011

SANNA
HIRVASKARI

*opiskelee yrittäjätutkintoa
oppisopimuksella*

+ *Nuoret töihin oppisopimuksella*

*Eryistoimia nuorten
työllistämiseksi*

*Moneen ammattiin voi pätevoityä
vain oppisopimuksella*

Työnantaja ja oppisopimusopiskelija, ottakaa yhteyttä oppisopimustoimistoon, jossa oppisopimus solmitaan.

Noin 80 prosenttia koulutuksesta tapahtuu työpaikalla, jossa koulutuksesta huolehtii vastuullinen työpaikkakouluttaja.

Mitä oppisopimus- koulutus on?

Oppisopimuskoulutus on käytännönläheinen tapa hankkia ammatti. Pääosa oppimisesta tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtäviä tehden. Sitä täydentää tietopuoliset opinnot oppilaitoksessa. Oppisopimus perustuu opiskelijan ja työnantajan määräaikaiseen työ- ja koulutussopimukseen.

Valittavana yli 400 tutkintoa

Oppisopimuksella voi opiskella kaikki samat tutkinnot kuin oppilaitoksissa. Kaikkiaan valittavana on noin 400 tutkintoa.

Miten aloitat oppi- sopimuskoulutuksen?

Oppisopimus voidaan solmia

- työssä olevalle työntekijälle
- uudelle työntekijälle
- työttömälle työnhakijalle
- yrittäjälle
- virkamiehelle.

Jos olet työtön tai haluat vaihtaa alaa: Etsi työpaikka, joka haluaa kouluttaa sinut ammattiin oppisopimuksella.

Jos olet työssä: Kerro työnantajallesi halustasi opiskella oppisopimuksella ja oppisopimuksen tarjoamista koulutusmahdollisuuksista.

Ota yhteyttä oppisopimustoimistoon. Me palvelemme sinua mielellämme kaikissa oppisopimuskoulutukseen liittyvissä asioissa.

Koulutus sai alkunsa myyjien toivomuksesta kehittyä ammatissaan, ja Lindex vastasi toiveeseen.

- Koulutukseen hakeutuneilta myyjiltä puuttuu merkonomin tutkinto. Tutkinnon suorittamalla he voivat kouluttautua myymäläpäällikön sijaisiksi. Tähän mennessä ”trendimerkonomiksi” on kouluttautunut oppisopimuksella yli 80 lindexläistä eri puolilla Suomea, kertoo Lindex Oy:n Suomen maajohtaja **Eveliina Kääriä**.

na Kääriä.

Oppisopimuskoulutus on Kääriän mukaan hyvä tapa kannustaa työntekijöitä kasvattamaan omaa ammatitaitoaan ja tätä kautta motivaatiota ja innostusta työhön.

- Haluamme tukea, kannustaa ja löytää tulevaisuuden tekijöitä omasta organisaatiosta. Oppisopimuskoulutus tarjoaa henkilöstöllemme kehittymismahdollisuuksia. Omilla ryhmillä olemme lisäksi pystyneet tuo-

3

Oppisopimustoimisto ostaa tietuopuolisen koulutuksen oppilaitokselta, joka järjestää lähiopetuksen.

Koulutus voi johtaa tutkintoon tai osatutkintoon tai se voi olla lisäkoulusta.

Kuvat: Lindex

maan teoriaopetuksen lähemmäksi käytäntöä, kun esimerkit voidaan ottaa omasta työpiiristä, Kääriä kertoo.

Lindexillä voi suorittaa muitakin tutkintoja oppisopimuksella.

– Eniten meillä on suoritettu myyjän ammattitutkintoja ja johtamisen erikoisammattitutkintoja.

”Trendimerkonomi” on Lindexin käyttämä nimitys tutkinnosta. Tutkinnon virallinen nimi on merkonomi. ●

”Trendimerkonomi” oppisopimuskoulutukseen sisältyy muun muassa ammattitaitoiseen pukeutumisneuvontaan perehdyttämistä.

Oppisopimuskoulutus sopii sinulle:

- Jos haluat suorittaa ammatillisen tutkinnon
- haluat vaihtaa ammattia,
- haluat parantaa osaamistasi työtehtävissä.

Työnantaja:

- Oppisopimus on erinomainen tapa kehittää henkilöstön osaamista.
- Alan perustutkinto alalle tulevalle uudelle työntekijälle tai henkilölle, jolla ei ole aikaisempaa koulutusta.
- Ammattitutkinnossa osoitetaan ammattityöntekijältä vaadittava ammattitaito.
- Erikoisammattitutkinnossa vaaditaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta ja syvällistä osaamista jollakin ammatin erikoisalueella.
- Koulutus räätälöidään työpaikan tarpeita vastaavaksi.

Koulutuskorvaus

Työnantaja saa koulutuskorvauksen työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjauksesta. Tietuopuolisen koulutuksen maksaa yhteiskunta.

NUORET TÖIHIN OPPISOPIMUKSELLA

Varsinais-Suomen oppisopimus-toimistot ovat yhteisvoimin käynnistäneet kampanjan, jonka tarkoituksena on työllistää oppisopimuksella 17-24 -vuotiaita varsinaissuomalaisia nuoria. Taavoitteena on vuoden 2012 loppuun mennessä työllistää 120 nuorta sekä hankkia heille samalla am-

matti oppisopimuskoulutuksella.

Kampanjan takana ovat kaikki seitsemän varsinaissuomalaista oppisopimustoimistoa. Toimistoissa on havaittu nuorten vaikea työllistymistilanne. Oppisopimuskoulutus yhdistää työn ja opiskelun, joten sen käyttöä tehostamalla voidaan samalla ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä.

Asian yhteiskunnallisen merkittävyyden vuoksi päädyttiin käynnistämään kampanja rekrytoivasta oppisopimuskoulutuksesta. Kampanjan aikana työnantajilla on mahdollisuus saada korotettua koulutuskorvausta tarjotessaan oppisopimuspaikan työttömälle nuorelle. Oppisopimuskoulutus tarjoaa työnantajille varsin käytän-

NUORTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMISEKSI

Huoli nuorten työllistymisestä ja työkokemuksen karttumisesta on kansanedustaja **Petteri Orpon** mukaan erittäin suuri.

– Nuorille tarvitaan erityisiä toimia, jotta kokemus työelämästä karttuisi. Tämä on samalla syrjäytymisvaaran pienentämistä.

– Jokainen työtön on liikaa ja toimia työllisyystilanteen kohentamiseksi on tehtävä jatkuvasti. Erityisen huolestuttavaa on nuorisotyöttömyys. Työttömyysaste on meillä nyt noin seitsemän prosentin luokkaa, mutta nuorten, 15-24-vuotiaiden, työttömyysprosentti on tähän verrattuna

lähes kaksinkertainen. Jatkossa tarvitaan erityistoimia juuri nuorisotyöttömyyden ehkäisyyn, kansanedustaja Petteri Orpo (kok) painottaa.

Oppisopimuskoulutuksella on Petteri Orpon mukaan tärkeä rooli nuorisotyöllisyyden edistämässä.

HALLITUKSEN PAINOPISTEALUEITA

Viime hallituskaudella aloitettiin monia kohdennettuja toimia nuorisotyöttömyyden kääntämiseksi laskuun. Nuorisotyöttömyyteen puuttuminen on myös nykyisen hallituksen painopistealueita.

– Tästä hyvänä esimerkkinä on hallitusneuvotteluissa sovittu nuorten yhteiskuntatakuu, jossa jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta, Petteri Orpo kertoo.

Hallitus antoi lähes ensitöikseen nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen tarkoitettua, vuoden 2011 toisen lisätalousarvion kesäkuussa. Lisätalousarviossa suunnattiin 28 miljoonaa euroa nimenomaan nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden alentamiseen.

KONKREETTISIA TOIMIA NUORTEN AKTIVOIMISEKSI

– Nuorisotyöllisyyden edistämiseksi on tärkeää lisätä muun muassa nuorille suunnattua työvoimapolitiittista koulutusta ja oppisopimuskoulutusta sekä parantaa yritysten mahdollisuuksia palkata nuoria oppisopimuskoulutukseen, Petteri Orpo toteaa.

Hallitusohjelmassa luvataan laajentaa etsivän nuorisotyön toimintaa koko maahan ja kehittää nuorten työ-

pajatoimintaa.

– Nämä ovat hyviä keinoja aktivoida nuoria. Hallituksen juuri valmistuneessa budjettiesityksessä esitetään nuorisotyöttömyyden torjuntaan tuplasti, eli noin 30 miljoonaa euroa, lisää valtiovarainministeriön aikaisempaan esitykseen verrattuna. Tämä on mielestäni perusteltu menolisäys tässä niukkuuden tilassa.

– Olen iloinen Varsinais-Suomesa toteutettavasta Nappaa nuori töihin -kampanjasta. Tämä on konkreettista toimintaa, jolla nuorille tärkeää työkokemusta voidaan toteuttaa yhteistyössä yritysten kanssa. Oppisopimuskoulutuksessa tulisi kiinnittää erityishuomiota kokonaan ilman tutkintoa olevien nuorten koulutukseen, Orpo toteaa.

– On huolestuttavaa, että joka vuosi Suomessa siirtyä työkyvyttömyyseläkkeelle enemmän ihmisiä kuin Haminassa on asukkaita.

Vuonna 2008 alle 35-vuotiaita jäi työkyvyttömyyseläkkeelle liki 900 enemmän kuin vuonna 2003. Kolmessa tapauksessa neljästä työkyvyttömyyseläkkeen syy oli mielenterveyden häiriö.

– Nämä ovat tekijöitä, joihin tulee puuttua myös sen takia, että suurten ikäluokkien eläköitymisen vuoksi tarvitsemme työkykyistä työvoimaa. Meillä ei ole inhimillisesti ja taloudellisesti varaa menetettyihin sukupolviin, Petteri Orpo korostaa. ●

nönläheisen tavan kouluttaa tulevia ammattilaisia juuri kyseisen työnantajan tarpeiden mukaisesti.

Kampanja on suunnattu maakuntamme työntäjille. Työnantaja, joka solmii oppisopimuksen 17-24 -vuotiaan työttömän nuoren kanssa, saa korotettua koulutuskorvausta perustutkintotavoitteisessa koulutuksessa

300 euroa kuukaudessa ja ammattitutkintotavoitteisessa koulutuksessa 150 euroa kuukaudessa. Oppisopimustoimistojen henkilökunta on valmis kertomaan lisätietoja työnantajille nuorten työllistämisestä oppisopimuskoulutuksen avulla.

HALUTTUJA OPPISOPIMUSKOULUTUKSIA

Nesteen Naantalin jalostamolla oppisopimus on tärkeä keino kouluttaa osaajia.

– Alalle on vaikea saada osaavaa henkilökuntaa muuten kuin itse kouluttamalla, sanoo jalostamon osaamisen kehittäjä **Erik Tammi**.

– Ammattikoulussa nuoret saavat vain perusvalmiudet. Täällä heille opetetaan ammatti turvallisuudesta alkaen. Työpaikkakouluttajilla on oppisopimuskoulutuksessa tärkeä rooli, sillä operaattoreilta vaaditaan monipuolista osaamista ja turvallisuusmääräysten tuntemusta.

OPPISOPIMUKSEEN PALJON HAKIJOITA

Oppisopimus on haluttu koulutusmuoto, mikä näkyy hakijamäärissä.

– Siinä saadaan palkkaa samalla, kun opitaan ammatti. Oppisopimusajana opiskelija pääsee kiinni talon tavoista ja näyttämään kykynsä, ja työnantajalla on toisaalta mahdollisuus arvioida työntekijän sopivuus alalle.

– Jos esimerkiksi ikäjakaumasta johtuvista syistä koulutamme isomman ryhmän, otamme opiskelijat oppisopimukseen. Ensimmäiseen ryhmään otimme 2000-luvun alussa 12 koulutettavaa yli kahdestasadasta hakijasta, Tammi kertoo.

Seuraava ryhmä valmistui vuonna 2009.

– Emme edellytä hakijoilta mitään

– Oppisopimuskoulutuksen ansiosta alalle saadaan päteviä osaajia, Erik Tammi toteaa.

tiettyä koulutus pohjaa. Tärkeintä on löytää oikeanlaisia henkilöitä. Hakijoiden joukossa on ollut lukion suorittaneita, ammattikoulun käyneitä, merkonomeja ja kokkeja. Ikäraja on 18 vuotta. Sitä nuoremmat eivät saa työkennellä jalostamossa.

– Tutkinto, johon oppisopimuksella opiskellaan, on prosessinhoitajan perustutkinto. Tutkinon hyviä puolia on laajuus; se soveltuu myös esimerkiksi paperiteollisuuteen.

Koulutuksen järjestäjänä näihin tutkintoihin on toiminut Raision oppisopimustoimisto ja tietuopuolisen koulutuksen tarjoajana Turun ammattitutkintoinstituutti.

– Olemme rekrytoineet henkilöi-

tä myös suoraan ammattitutkintoon. Se edellyttää sopivaa peruskoulutusta tai pidempää kokemusta työelämästä. Nämä ryhmät ovat noin viiden hengen suuruisia.

– Erikoisammattitutkintoihin valitaan henkilöt, joiden korkeasta ammattitaidosta on selkeää hyötyä työnantajalle, Erik Tammi sanoo.

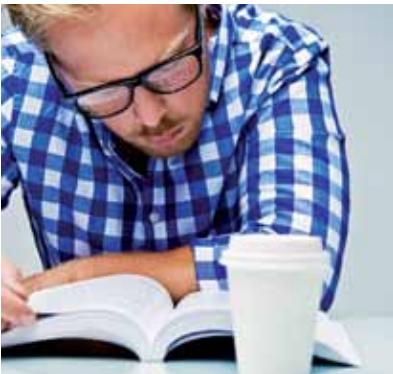
Ainoana Suomessa jalostamolla koulutetaan myös palomiesoperaattoreita. Heillä on pelastajan tutkinto ja he suorittavat lisäksi oppisopimuksella prosessinhoitajan ammattitutkinnon.

– Heistä koulutetaan moniosaajia, jotka työskentelevät sekä palokunnassa että operaattoreina. ●

Yrittäjäkin voi opiskella oppisopimuksella

Yrittäjä voi opiskella omassa yrityksessään oppisopimuksella. Koulutus sisältää henkilökohtaisen opiskeluohjelman mukaista työssä oppimista, jota täydennetään oppilaitoksen järjestämällä tietopuolisilla opinnoilla. Yrittäjän ohjaajana ja tukijana toimii mentori, joka on yleensä toinen yrittäjä.

Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa suosituimmat tutkinnot ovat olleet yrittäjän ammattitutkinto ja yritysjohdattamisen erikoisammattitutkinto, jolloin tutkintoihin liittyvät tehtävät tähtäävät yritystoiminnan kehittämiseen. Yrittäjä voi suorittaa myös oman alansa tutkintoja. Tietopuolinen koulutus on muun oppisopimuskoulutuksen tavoin yrittäjälle maksutonta.

Oppisopimus apuna omistajanvaihdoksessa

Omistajanvaihdosta kannattaa toteuttaa pitkällä tähtäimellä. Kun jatkajalle suunnitellaan sopiva oppisopimuskoulutus, varmistetaan riittävät yrittäjätaidot ja alan muu osaaminen. Kun mentorina toimii luopuva yrittäjä, varmistetaan myös hiljaisen tiedon siirtyminen.

Tanssii tähtien kanssa -ohjelmasta, jossa Sanna Hirvaskari suoritti yrittäjän ammattitutkintonsa. Sannalla on Oulussa oma oppisopimuskoulutus, jota hän haluaa kehittää.

YRITTÄJÄ oppisopimus

Sanna Hirvaskari on tanssija ja tanssinopettaja. Hän aloitti tanssiharrastuksen 8-vuotiaana ja valmistui diplomitanssinopettajaksi Oulun seudun ammattikorkeakoulusta vuonna 2005. Sanna on kilpailullut sekä kilpatanssissa että showtanssissa, jossa menestystä on tullut: SM-kullan lisäksi hän on voittanut MM-kultaa latino showtanssissa. Suuri yleisö tuntee Sannan Tans-

sii tähtien kanssa -ohjelmasta, jossa hänen parinaan ovat olleet **Tomi Metsäketo**, **Juha Veijonen** ja **Sami Sarjula**. Lisäksi Sanna on tehnyt juontotyötä: hän on muun muassa juontanut Biisikärpänen-ohjelmaa yhdessä **Lari Halmeen** kanssa.

Sannalla on Oulussa yhden naisen tanssikoulu.

– Haaveenani on laajentaa sekä toimintaa että toimitiloja. Olen yrittä-

KUNTA MAHDOLLISTAA PÄTEVÖITYMISEN AMMATTIIN

Kunnat ovat merkittäviä oppisopimuskouluttajia, sillä kunnilla on paljon työntekijöitä, joilla ei ole ammatillista pätevyyttä. Myös pitkään työelämässä olleille työntekijöille tarjotaan mahdollisuus lisä- ja täydennyskoulutukseen.

Suurin tarve koulutetulle henkilökunnalle on kunnan tarjoamissa sosiaali- ja terveyspuolen palveluissa: lähihoitajat, laitoshuolta-

jat, koulunkäyntiavustajat, lapsi- ja perhetyö ja vanhustyö ovat aloja, joihin tarvitaan lisää osaajia.

Myös ruokahuollosta, kiinteis-

tönhuollosta, nuorisotyöstä ja liikuntapuolelta löytyy monia mielenkiintoisia ammatteja, joihin voi kouluttautua oppisopimuksella.

Kuvat: Valokuvaamo Palovaara

hjelmastä tuttu
aa parhaillaan
toa oppisopimuksella.
a tanssikoulu,
i ja laajentaa.

JÄTAITOJA pimuksella

jänä vielä vihreä ja lähdin siitä syys-
tä opiskelemaan yrittäjän ammatti-
tutkintoa. Opiskelujen edetessä olen
saanut paljon tärkeää tietoa yrittämi-
sestä ja rohkeutta yrittäjänä toimimi-
seen. Lopputyönäni teen liiketoimin-
tasuunnitelman. Uskon, että sen jäl-
keen minulla on hyvä käsitys siitä, mi-
ten toimia yrittäjänä ja miten edetä
tästä eteenpäin, Sanna sanoo. ●

Yrittäjälle oppi-
sopimus tarjoaa
mahdollisuuden
opiskella joko
yrittäjätaitoja tai
hankkia oman alan
lisäkoulutusta.

Periaate on se, että kaikki ne tutkinnot, joihin
voidaan opiskella toisen asteen oppilaitoksissa
, voidaan suorittaa myös oppisopimuksella.

Oppisopimuskoulutuksen avulla kunnat myös
varautuvat työvoimapulaan. Maahanmuuttajien
koulutuksella on myös tärkeä tehtävä erityisesti
sosiaali- ja terveyssektorilla.

KOKO URA oppisopimuksella

Pietarsaassa toimiva valoku-
vaaja **Katja Uitto** on suoritta-
nut kolme tutkintoa oppiso-
pimuksella. Nyt hänellä on oma val-
okuvaamo ja ammattitaitoa palvel-
la sekä yksityishenkilöitä että yri-
tyksiä. Kuvallisen ilmaisun perus-
tutkinto ja valokuvaajan erikoisam-
mattitutkinto ovat opettaneet hänet

myös taitavaksi kuvankäsittelijäksi. Katja on suorittanut
myös yrittäjän erikoisammattitutkinnon.

- Yrittäjän erikoisammattitutkinto kasvatti minua yri-
täjänä ja antoi laajemman näkemyksen. Se tarjosi myös
mahdollisuuden kehittää yritykseni liikeidea ja testata
ideoitani mentorin ja muun opiskeluryhmän kanssa, Kat-
ja Uitto kertoo.

Mestarin näytöt YouTubessa

Mestarin titteliä voi käyttää henkilö, joka on suorittanut
alan erikoisammattitutkinnon ja hankkinut sen jälkeen
mestarikirjan.

Riihimäellä maailman huippukitaristeille soittimia rak-
entava **Juha Ruokangas** on mestarisoitinrakentaja. Hän
valmistui artesaani-soitinrakentajaksi ja perusti jo opis-
keluaikana oman yrityksen ja haaveili omasta kitaramal-
lista.

- Vuonna 2009 aloitin mestariopinnot oppisopimuksel-
la. Mestarityöni piti sisällään uuden kitaran suunnittelun,
rakentamisen ja markkinoinnin. Prosessi videoitiin ja lai-
tettiin YouTubeen, jossa sen näki noin 70 000 ihmistä, Ju-
ha Ruokangas kertoo. ●

OPINTIELLÄ NUOHOOJAKSI

Nuohoojan ammatti on yksi niistä ammateista, joihin voi valmistua vain oppisopimuksella. Ainakaan toistaiseksi Suomessa ei ole oppilaitosta, jossa koulutettaisiin nuohoojia.

Cyra-Kukka Kalliokanerva sanoo päätyneensä alalle sattumalta.

– Olin kotiäitinä ja etsin töitä, kun näin ilmoituksen, jossa etsittiin nuohoojaa. Otin yhteyttä nuohoojamestari Matti Talviseen, mutta hän sanoi, että ensin pitää opetella putkimieheksi. Suoritin sitten LVI-asentajan perustutkinnon ja sen jälkeen pääsin opiskelemaan oppisopimuksella nuohoojan ammattitutkintoa. Työnantajani on TKP-Talvinen Oy, jossa nuohoojamestarin lisäksi työskentelee kaksi nuohoojaa ja kolme opiskelijaa, Cyra-Kukka kertoo.

Cyra-Kukan koulutuksen järjestäjänä toimii Vakka-Suomen oppisopimus-toimisto.

– Tietopuolisen koulutuksen nuohoojan ammattitutkintoon järjestää Pirkanmaan ammattiopisto Nokiella.

– Tulisijojen ja savuhormien nuohouksen lisäksi nuohoojan työhön kuuluu myös ilmastoinnin puhdistuksia, neuvontaa tulisijojen käytöstä ja puun poltosta sekä paloturvallisuuden tarkkailu. Ilmastointeja saa puhdistaa kuka tahansa, mutta nuohouksia saa tehdä vain ammattitutkinnon suorittanut.

”SUOSITTELEN OPPISOPIMUSTA”

– Kahden pienen lapsen äitinä minulle on tärkeää saada opiskeluajalta palkkaa, Cyra-Kukka Kalliokanerva sanoo.

Naiselle nuohoojan ammatti sopii Cyra-Kukan mielestä hyvin. Joskus asiakkaat saattavat aluksi ihmetellä pientä hentoa naista, mutta työn jälki on se, joka vakuuttaa, ei sukupuoli.

– Pienestä koosta on alalla hyötyäkin, Cyra-Kukka Kalliokanerva sanoo. ●

Cyra-Kukka Kalliokanervan tie nuohoojaksi kulkee oppisopimuskoulutuksen kautta.

Varsinais-Suomen oppisopimustoimistot:

Turun oppisopimustoimisto

Yliopistonkatu 31, 4 krs, 20100 Turku
Puh. (02) 2633 4900
oppisopimus@turku.fi
www.oppisopimus.turku.fi

Loimaan oppisopimustoimisto

Hämeentie 238, 32200 Loimaa
Puh. 044 090 1310
oppisopimus.loimaa@lskky.fi
www.oppisopimus.lskky.fi

Raision Oppisopimustoimisto

Eeronkuja 3, 20200 Raisio
Puh. (02) 437 7607
oppisopimuskoulutus@raseko.fi
www.opso.raseko.fi

Salon seudun oppisopimuskeskus

Hyvoninkatu 1, 24240 Salo
Puh. (02) 77041 (vaihde)
www.sskky.fi/oppisopimus/yhteystiedot/

Forssan oppisopimustoimisto

Saksankatu 27, 30100 Forssa
Puh. 050 596 2833
oppisopimus@fai.fi
www.fai.fi

Turun AKK / oppisopimuspalvelut

Kärsämäentie 11, 20360 Turku
Puh. 0207 129460
oppisopimus@turunakk.fi
www.turunakk.fi/oppisopimus

Vakka-Suomen oppisopimustoimisto

Viikaistenkatu 1, 23500 Uusikaupunki
Puh. 050 376 1063
oppisopimus@novida.fi
www.novida.fi/oppisopimus